

Unikális Erdészeti Lapok, díszkötésben

A híres kódexeket, majd Gutenberg óta a nyomtatott lapokat az értékes tartalmuk miatt és hogy megőrizzék őket a későbbi olvasásra is, igyekeztek méltóan bekötni. A 19. század második felében a magyar klasszikus írók műveit is rendszeresen díszes kiadásban adták ki. Nem volt kivétel ebben az Egyesület sem, mely ugyancsak művesen köttette be az Erdészeti Lapok számait, melyet a könyvtár őriz.

Az erdészettörténeti kutatások során azonban felbukkant egy értékes, eddig ismeretlen Erdészeti Lapok évfolyam sorozat 1879-1888 közti időszakból, melynek példányait ezúton szeretném bemutatni.

A címlap aranyozott, dombornyomott, egészvászon kötésben, melybe a díszítéseket bélyegzővasakkal mélyítették be. A gerinc pazar motívumokkal díszített. A nyers belső kötés Fröhlich Venczel debreceni könyvkötő munkája, míg a pazar díszkötést Hirhäger Károly – díszes kötéstábláiról ismert pesti könyvkötőmester végezte, melyért

1878-ban külön díjazásban részesült a párizsi világiárlításon.

Ki készítette, köttette e díszes könyveket? Felmerülhet, hogy talán egy gazdag erdőtulajdonos. Erdőmérnök, erdőtiszt nem valószínű, mert akkor sem voltak túl jól megfizetve. Végül is a kutatások során a Nagykapornaki Apátság könyvtárában leltem fel e díszes könyveket, melybe a tulajdonosi „ex libris” pecsét is belekerült: Residentia S. J. KAPORNACENSIS”. Kapornaki Jézus Társasága Apátság székhelyén.

Az apátság híres több évszázados könyvtára sajnos már nincs meg. 1569-ben felvett állományleírásában, a részletes leltár alkalmával többek közt 52 db könyvet írtak össze. A török elpusztította az apátságot, de annak értékes könyvtárát sikerült átvinni Zalavárra, azonban az Erdészeti Lapok megmaradt bekötött példányai jelzik az apátság fennállása alatti folyamatos igényes könyvgyűjtését. Meglepő háttéradalék, hogy egy magánlevélből azt tudjuk meg, hogy az apátság nem volt az OEE tagjai közt, viszont tény, hogy előfizették az Erdészeti Lapokat és rendszeresen hirdettek is benne.

Néhány erdészeti adatot érdemes megismerni az apátság erdeiről is, még a díszkötés előtti időből: 1852-ben az apátság erdeinek felmérésére Győry Lajos mérnököt kérték fel. Osztrák mintájú részletes erdészeti utasítást (Instruction) kapott. A felmérés eredményeképpen az apátságnak 3938 kh erdeje volt. 1863-ban a német származású Weitz János erdőmérnök a erdőbirtok szakmai vezetője. Az apátság az 1864. évben 100 darab nagy tölgyfát vágatott Schlippereknek.

1865-ben a közismert Riedl Ödön keszthelyi uradalmi fővadász készítette szakértői véleményt az apátsági erdőről. 1866-tól az apátság Scheibstock Antal uradalmi vadászt alkalmazta az erdők felügyeletére. Ezután az erdőket elkülönítették, melynek eredményeképpen az apátságnak 2877 kh erdeje maradt, a többi a jobbágyoké lett. Önállóan erdőmérnököt alkalmazni így már nem tudott, ezért állami kezelésbe került az erdőbirtok. Ebben az időszakban készítették a képeken is látható díszkötésű Erdészeti Lapokat.

Kép és szöveg: **Szakács László**
Erdészettörténeti Szakosztály

